

— формують навички оцінювання ситуації на ринку праці, вибору та організації пошуку необхідної інформації щодо його стану та розвитку;

— набувають вміння формулювати питання і запити, що стосуються особливостей розвитку ринку праці та його всебічного статистичного аналізу;

— розвивають уміння розробляти багатоваріантні підходи щодо розвитку ринку праці (сценаріїв його розвитку);

— формують уміння самостійно приймати рішення в умовах ринку;

— формують навички та прийоми всебічного статистичного

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

— формують вміння та навички конструктивної критики щодо оцінки різними студентами групи ситуації на ринку праці.

Застосування кейс-методу з дисципліни «Статистика ринку праці» має певні переваги, порівняно з традиційними методами навчання. Оскільки вони містять специфічний навчальний ефект, а також великий виховний потенціал з позиції формування особистісних якостей у студентів. До них відносяться: працьовитість; креативність; здатність до конкурентоспроможності; відповідальність за результати проведеного самостійного аналізу ситуації на ринку праці; впевненість у власних силах; цілеспрямованість; комунікабельність; здатність до саморозвитку, самовдосконаленню і самореалізації та багато іншого.

Завдання у формі кейсів відкривають значно більшу можливість викладачеві поділитися своїми знаннями, досвідом зі студентами, які навчаються не тільки у викладача, а й один у одного.

Березанська Н. І., асистент кафедри «інформатики»

СУЧАСНА ПАРАДИГМА ВЗАЄМОВІДНОСИН ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Сучасна парадигма взаємовідносин загалом у світі базується на нових енергіях ери Водолія, яка потребує в усіх стосунках підвищення параметрів свободи та творчості. Минула ера Риб потребувала рівняння на ідеал, де викладач повинен був мати авторитет і сам бути зразком вченості, знань і людських якостей.

Тому сьогодні взаємовідносини викладачів і студентів — це відносини партнерів, які на рівних намагаються у ході навчального процесу бути сотворцями, співробітниками в оволодінні знаннями та практичному їх застосуванні.

Така парадигма потребує не ролеві контакти «викладач-студент», а міжособовий діалог, що створює атмосферу довіри та відкритості. Створюється оптимальна база для позитивних змін у пізнавальній, емоційній, поведінковій сферах кожного з учасників спілкування, та саме це і є основою для творчості.

Але така парадигма потребує і збільшення відповідальності як з боку викладача, так і з боку студента. Викладач повинен бути на висоті своїх знань, навичок, загальної культури та ерудиції, вміти не тільки передати свої знання, але і сформулювати в них емоційно-ціннісне ставлення до них, викликати потребу керуватися цими знаннями у своєму житті, зробити їх основою власних переконань, вдохновити, сподвинути студента на замислення та пошук нового, навчити працювати в команді. Його ставлення до усіх студентів без винятку повинно бути рівним, об'єктивним, доброзичливим, ввічливим, тактовним, співчуттєвим, водночас він повинен керувати своїми настроєм та емоціями, бути принциповим і вимогливим. Він ні в якому разі не повинен принижувати відчуття гідності, поважати дух і душу студента, вселяти віру в можливість самореалізації, вміти чути його думку. Взаємовідносини викладача та студента формують систему цінностей майбутнього спеціаліста, таких як людяність, освіченість, професійність та ін. Саме такі взаємовідносини є ознаками ноосферної освіти.

Викладачеві обов'язково необхідно володіти знаннями не тільки свого предмету, але бути самому яскравою індивідуальністю, бути носієм загальнолюдських цінностей, ноосферних знань, добре розбиратися у психології. Змінюється його роль, він стає не тільки педагогом, але і психологом, психотерапевтом, гуманістом і фасилітатором.

З іншого боку студент повинен свідомо ставитись до навчання, намагатися самостійно осмислювати навчальний матеріал, бути коректним по відношенню до викладача, бачити в ньому не тільки викладача, але і людину.

Ефективність педагогічних взаємовідносин у процесі навчання залежить від багатьох факторів (успіху визначення цілей сумісної діяльності, педагогічної тактики даних взаємовідносин, активності студентів та ін.). Серед таких факторів важливу роль відіграє оптимальний вибір методів активного навчання (проблемні лекції, гру-

пові дискусії, аналіз конкретних ситуацій, динамічні пари, конференції, ролеві та ділові ігри, відео метод, мультімедіа, т.ін.), які б сприяли підвищенню інтенсифікації, ефективності, інноваціям, якості та результативності процесу навчання у ВНЗі. Одним зі сприятливих факторів є творчі завдання, які дуже подобаються студентам, допомагають розкриттю їх здібностей і талантів.

Білик Т. О., канд. екон. наук, ст. викладач,
Савіна С. С., канд. екон. наук, доц.,
кафедра економіко-математичного моделювання

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ЦИКЛУ ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНИХ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМЕТРИКА» ЯК ЗДІЙСНЕННЯ ЦІЛІСНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Сучасне суспільство висуває все більш високі вимоги до майбутніх спеціалістів: вміння нестандартно мислити; здатність знаходити шляхи та способи розв'язування нових задач; наявність здібностей, щодо аналізу наслідків своєї діяльності, як для себе, так і для оточуючого середовища, тощо. Разом з тим, у деяких випадках, сучасні тенденції розвитку суспільних відносин негативно впливають на формування цінностей особистості, що приводить до помилкового ставлення студентів стосовно необхідності отримувати якісні знання. Тому, важливе місце у навчальному процесі слід приділяти мотивації пізнавальної діяльності студентів.

Метою вивчення дисципліни «Економетрика» є формування знань щодо методології та інструментарію побудови та адекватного використання різних типів економетричних моделей і методів на макро- і мікрорівні, умінь використовувати відповідний математичний апарат у розв'язанні управлінських економічних задач та проблем. Відповідно до поставленої мети, протягом вивчення курсу економетрики, проводиться ряд лабораторних робіт, виконання яких дозволяє студентам самостійно провести всі етапи побудови та аналізу економетричних моделей (постановку задачі, ідентифікацію змінних, специфікацію, параметризацію та верифікацію моделі, її аналіз і застосування) та оцінити необхідність використання моделей при вирішенні певних економічних питань. Тематичний план дисципліни «Економетрика» містить